

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 590/2025
12.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Конаков, адвокат из ..., против тужене „Ливница Кикинда аутомобилска индустрија“ д.о.о. Кикинда, чији је пуномоћник Јелена Лакићевић Шили, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1253/24 од 13.11.2024. године, у седници одржаној 12.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1253/24 од 13.11.2024. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1253/24 од 13.11.2024. године, одбијена је жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Кикинди П1 13/24 од 28.05.2024. године, у делу којим је поништено решење тужене о отказу уговора о раду због престанка потребе за радом запослене број .. од 31.12.2023. године и тужена обавезана да тужиљу врати на рад, као и да јој накнади парничне трошкове од 112.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредби чланова 441. и 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису учињене ни друге битне повреде одредаба поступка, на које је ревизијом указано.

Према утврђеном чињеничном стању, тужили, запосленој код тужене на радном месту ..., је на основу спорног решења престао радни однос 31.12.2023. године, по одредби члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду услед насталих промена у смањењу поруцбина, које су условиле потребу рационализације броја запослених. Новим Правилником тужене од 22.09.2023. године број извршилаца на радном месту на коме је тужила радила смањен је са 97 на 92. Одлуком директора тужене од 02.10.2023. године, о покретању поступка утврђивања и решавања вишка запослених прописани су као критеријуми за утврђивање вишка запослених – старосна, квалификациона структура и резултати рада за претходни период од годину дана. По овој одлуци, запослени који не остваре 70 бодова биће проглашени за технолошки вишак. Тужена је у то време имала 490 запослених, а на основу извршеног бодовања, тужила је оцењена са 64 бода. Комисији тужене за утврђивање вишка запослених је предат списак од укупно осам запослених, на коме је била и тужила, као лицима којима треба отказати уговор о раду. Дана 13.10.2023. године директор тужене је донео одлуку о утврђивању вишка запослених, међу којима је пет запослених на радном месту на коме је и тужила радила.

Са полазиштем на овако утврђене чињенице, нижестепени судови, на основу одредби чланова 179. став 5. тачка 1, 153, 185. ставови 2. и 3. и 191. Закона о раду налазе да је оспорено решење незаконито, пошто тужена није пружила доказе да је све запослене изложила прописаним критеријумима у сврху утврђивања који запослени конкретно представља технолошки вишак. Комисија која је требала да обави вредновање према прописаним критеријумима то није учинила, већ јој је предат списак од осам лица. Осим списка ових осам лица, не постоји други списак запослених, из чега произилази да нису свих 97 запослених који су обављали исте послове као тужила били изложени конкуренцији по прописаним критеријумима, како би се на објективном критеријуму утврдило коме ће се отказати уговор о раду.

По становишту Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили постављени тужбени захтев.

У конкретном случају, тужена у смислу одредби члана 155. Закона о раду није била у обавези да донесе Програм решавања вишка запослених, имајући у виду да је имала 490 запослених, од којих је по новом акту о систематизацији радних места радни однос требао да престане за њих осморо.

Међутим, одсуство обавезе доношења програма не значи да одлука о отказу уговора о раду може бити последица самовоље, већ је послодавац у тој ситуацији у обавези не само да утврди, него и примени критеријуме који ће дати одговоре на питање ко од запослених на идентичним радним местима представља технолошки вишак. У конкретном случају поступак излагања конкуренцији запослених је само формално спроведен, пошто нису бодовани сви запослени, већ је комисија која је требала да избодује запослене добила списак осам лица којима треба отказати уговор о раду. Оваквим поступањем тужена је извршила злоупотребу права, јер постојање форме приликом отказивања уговора о раду није довољно, већ је неопходно да се постигну сврха и циљ које је законодавац имао у виду прописивањем поступка који претходи доношењу решења о отказу уговора о раду. У конкретном случају, тужени доношењем побијаног решења није дао одговор који од 97 запослених на истом радном месту на коме је радила тужила по задатим критеријумима представља технолошки

вишак, па се не могу прихватити ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**